

Ferencvárosi Természetbarát Sportkör Barlang-
kutató Szakosztályának 1976. évi jelentése

Szakosztályunk 1976. évi, jelentett munkatervét teljesítette. Tervünk két nagyobb vállalkozását, az égerszög-teresztenyei kutatótábort VIII. 16-25-ig, a hosszúhegyi feltárótábort VII. 14. - VIII. 8-ig, a tervezett időben rendeztük.

Röviden összefoglalva a táborok célját és eddigi eredményeinket:

I.

A Teresztenyei-barlang feltárását célzó első kutatótábort, több kutató és csoport után és részben közösen az ötvenes évek végén szerveztük. Azóta a legtöbb nyári táborunknak részben, vagy teljes munkaidővel ez volt a célja. A feltárást néhány alkalommal a forrás felől, a forrásbarlangból, nagyobb részben a víznyelők felől kíséreltük meg. A forrás felől főleg technikai, anyagi nehézségek miatt (vizszint-süllyesztés, légcserélő-elszívó építése) nem folytattuk a munkát. A barlangot kb. 70 méterig bontottuk. (Térképe a Társulati térképtárban.) A nyelők felől eddig, sok töbörben mélyített aknával próbálkoztunk. Ezek közül a Keserütó-lápjában, a Vizetesnél és a Veszettárpás munkahelyén dolgozott legtöbbit a csoport.

Az első munkahelyen, a Keserütó-lápa nyelőjébe, laza üledék, majd omló közettömegben, kis szelvényű kutatójárattal kb. 40 m-ig jutottunk. Részletes térképet a Karszt- és Barlang 1974. év II. számában közölte Dr. Balázs Dénes.

A Vizetes nyelőinél még lazább üledékben mélyítettünk aknákat, de egy időszakban hosszabb munkát a víz elzárásának, elgátolásának korlátozott lehetősége nem engedett meg.

A Veszettárpás függőleges aknáját több éves munkával 15 méterig mélyítettük, de az utóbbi években a kisebb létszámú

6874

A csoport munkaidejét a biztosítás cseréje már kimerítette, továbbbontásra már alig jutott idő.

Ezek után, mivel a nagyobb vastagságu üledékek átbontásához, a hosszú kutatójárat fenntartásához megfelelő anyagi erőnk és munkalétszámunk nem volt, olyan helyet kellett keresni, ahol a vízjárat közelében a szálkövet rövidebb uton elérhetjük.

A Vízetes nyelője feletti kis töbörben tíz éve már dolgozunk. 1975. óta ismét itt dolgozik a csoport és a tábor végére 8 m mélységgel kb. 11 m-es aknát bontottak. Reméljük, hogy a szálkő elérésekor átbontható vízjárat vezet a buvópatakhoz.

Az 1976. évi táborról, a Teresztenyei barlangnak, a Szabadság-barlang belső szakaszának kutatásáról, a Kecse-kut közelében történt feltárásokról Lukács László és László Árpád számol be részletesen az 1. sz. mellékletben.

A Solymári Ördöglyuk térképezését solymári csoportunk 1972. év III. hónapjában kezdte meg, 1:100-as méretarányban, igen részletesen. Műszerük a Társulati függőkompassz, acélszalag és házi készítésű lejtmérő, mérőlécek. A felmérés a Szemlőhegyi-barlang térképezésénél kialakított helyszini rajzvázlat alapu módszerrel készül. A térkép poligonvonalának szerkesztését Horváth János végzi. Jelentésünk évéig az összes felmért szakasz hossza kb. 800 m, az eddigi felszerkesztett vonalvázlat és részben megrajzolt térkép 660 m. (A térképező munka fotói és térképrészlet 2.sz. mellékletünkben.)

A felmérők nagyon gondosan, pontosan végzik munkájukat (pl.: a Kigyó-ut felső, igen nehezen járható, kuszható kerülőjáratán át, a bonyolult szakaszokból összetett mérővonalnak ugyanazon pontba való bekötésénél térbeli hibájuk 30 cm-en belül volt). Remélhető, hogy a lassan, de nagy gonddal készülő felmérés egy újabb nagybarlang pontos térképét fogja eredményezni.

Ez évi munkájukról részletesebb jelentésben, fotóanyaggal Hartig Miklós, a csoport és a felmérés vezetője számol be a 2. sz. mellékletben.

II.

A hosszúhegyi Háromlyuku-barlang feltárását 1962. év óta Máté József tagtársunk szervezi és vezeti. A tábor fenntartása szakosztályunk anyagi erejét meghaladja, közvetlen pénz és még munkás segítséget is ritkán adhatunk. A nagyon jó technikai felszerelésű táborok minden gondját, így a vezető viseli, segítséget a Főiskola Sportköre ad.

A táborok kutatói 1964-ig a József Attila gimnázium diákjai voltak, 1964. óta a Győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola hallgatói, sportköri tagjai. Néhány régi diák rendszeresen részt vesz az újabb táborokon.

Az 1962-ben indult nagy munka 1968-ban hozta az első sikert, az oldalfülkék feltárását, de egyben az újabb nagy munkaszakaszt, az akna alatti nagy gömbfülkének, teremnek további bontását is. Azóta nagyobb részben ennek a teremnek törmelék-tömegét emelik ki. A kitöltést gondosan átvizsgálják, leleteinek feldolgozását, értékelését Dr. Kordos László vállalta. Ezekről 1975. évi jelentésünk mellékletében beszámolt.

1974. évben kapcsolódott be a kutatásba Szablyár Péter két társával. Ők a régebbi módszerrel, az adott lehetőségek: hasadék, boltozati üregek kisméretű tágitásával mintegy előtte járnak a teljes kibontást, kiszállítást végző csoportnak. Jelenleg is a teljes talpszintű bontás alatt már kb. 6 m mélyen járnak. Munkájukról a 4. sz. mellékletben számolnak be.

Az ez évi nagytábor kutatói az akna alatti teremből kb. 10 m³ törmelékem emeltek ki és ezzel a terem talpát teljes felületén egy méterrel süllyesztették. Így a tábor végén kb. 20 m mélyen volt a talp az akna felszíni nyílása alatt.

A barlang térképét a térképtár és a Dokumentáció részére a múlt évben leadtuk.

A nagy akna három felszíni nyílását a táborok után a kutatók eddig a helyszínen vágott faráccsal fedték le. Végleges és

biztonságos lezárásának tervét Szablyár Péter elkészítette és a munkához a csoport a Pilisi Parkerdőgazdaság segítségét kérte. (Terv a 3. sz. mellékletben.)

A Szemlőhegyi-barlangban csoportunk az év III. hóig végzett kutatómunkát. A kutatást az Országos Természetvédelmi Hivatal engedélye, illetve felkérése alapján végeztük, de a kiépítési munkaterület lezárása, a barlangkulcs bevonása után az egyes napokra, estékre tervezett lejárás engedélye, rendezése nehézkessé vált.

A három hónapi kutatás igen kevés eredményre, negatív eredményre vezetett. Megkíséreltük az 1973. évben feltárt Ferencvárosi szakaszban a nagy omlás előtti terem (Rom-terem) eredeti talpszintjének elérését. A felmérés szerint az Egyetemi szakasznak, melynek a későbbi agyag-omladék dugótól eltekintve, közvetlen összeköttetése van az új szakasszal, hévizi talpszint átlagmagassága -28 m (a bejárati nullponthoz viszonyítva).

Viszont az új résznek a nagy omlás utáni talpszintje -32 m, sőt az utolsó összeomlott teremben ennél jóval mélyebb is lehet. A talpszintsüllyesztés, a feltételezett nagyméretű és mennyiségű omladék átrakása szerencsés esetben a nagy omlás megkerüléséhez nyújthatna támpontot. A terem külső ÉNy-i párkánya alatti bontással (ez a teremközép omladék aljánál mélyebben van) 30 cm törmelék alatt sima, leülepedett, vízzáró kalcitos rétegeket találunk, mely így 5 méterrel magasabb az omlás utáni szintnél (-27 m). Az Egyetemi szakasz óriás termében előzőleg végzett próbabontás szerint a lazább és kőkemény-ségű üledékrétegek többször, még megállapíthatatlanul sokszor ismétlődnek. De ha ilyen magasán a terem talpát alkotná, úgy itt még egy nagy vízzáró gátra utalna, mely az omláskor elpusztult. Erre a szakaszra különösen jellemzők az ÉNy-DK irányú gátak, kalcitfüggönyök. A vizsgált hely felett (ez alkotja a párkányalatti fülke hátsó falát) és a nagyomlás után az előbbitől 21 méterre, mélyebb szinten vannak az ép gátak, de

ezek középrészét bizonyíthatóan az omlás lég- vagy víznyomása törhette át. A kutatás olyan kis helyen történt, hogy csak tájékoztató adatot nyújthat.

A barlang felső-járatainak szintjét meghatározó, eddig ún. "márgás" réteg elemzésének eredménye a 4. sz. mellékletben.

A Kinizsi-szakasz külső nagytermének boltozata alatt DNY-i irányban, a Kinizsi-csoport kutatóival váltott műszakban próbáltunk továbbjutni. A bontás 6-7 méterig sikerült, és egy kisebb gömffülkét eredményezett. Utána a szerkezeti hasadéknak felül, eddig nem tapasztalt összecementálódott kitöltése van. A méret még járható lenne, de kéziszerszámokkal tovább nem bontható. Az alsójárattal összekötő hasadék pedig színlősen összeszűkül.

Más, tervezett munkáinkhoz (pl. Hosszu-folyosóból a Kuszoda még ismeretlen részébe) a kiépítők műszaki segítségére (légkalapács, véső) lenne szükség.

Tervezett kisebb munkáink

A Vértés-hegység barlangjainak teljes felmérését vállaltuk. Dr. Bertalan Károly felkérésére előbbre hozva a témát, felmérjük a "Vértés-hegység barlangjai" c. kiadványban leírt (Kocsis Antal munkája) kisbarlangok közül azokat, melyeket eddig nem térképeztünk. Solymári csoportunk még a múlt évben kétnapos bejárással felmérte és fotózta a Meszes-völgyben leírt üregeket. Majd Horváth János az év október hónapjában kétnapi munkával ellenőrizte, kiegészítette a felmérést, újabb üregeket is felmért és vázlatos felszíni térképet készített 1:2500-as méretarányban a völgynek 1500 méteres, szirtes szakaszáról.

A helyi erdész futólagos tájékoztatása és egy régi vázlatunk szerint még egy kisbarlangnak kell lennie a völgyben. Ezeket felkutatjuk és a többi, még nem térképezett üreget 1977. évben felmérjük.

A Meszes-völgy és az Ugró-völgy üregeinek térképét, a kalauz korrekcióját, ugyancsak 1977. évben adjuk át a dokumentációnak.

Móga János tagtársunk, más kutatócsoportbeli társaival, részletesen feldolgozta a Gerecse-hegység ÉNY-i részét, a 4640-es kataszteri egységet.

Összegyűjtötték és értékelték az eddig publikált anyagokat és kiegészítették a terepbejárás során szerzett ismeretekkel. A Nagysomlyói-barlangban 20 m új járatrészt és második bejáratot tártak fel. Tíz barlangot térképeztek, három síkban, részletesen. Ezek: a Nagysomlyói-barlang 1. sz., a Nagysomlyói-Árkádos-barlang 6. sz., Kétbejáratos-barlang, 5. sz., Tordosi-Gorba-lyuk, Teke-hegyi-barlang, Szunyogos-barlang, a 2., 4., 7. és 8. sz. barlang.

Elkészítették a barlangok fotódokumentációját, meteorológiai méréseket végeztek, begyűjtötték és vizsgálatra átadták a kitöltések felszínén talált csontanyagot. Munkájukról a pályázati dolgozatban és a terepbejelentéseken számolnak be. A feldolgozott terület barlangjainak térképét az 5. sz. melléklet tartalmazza.

Szablyár Péter csoportjának 1977. évre vállalt tudományos kutatómunkája: Hévízes eredetű barlangok agyagkitöltéseinek mennyiségi meghatározása. "Elagyagosodási mutató" meghatározása. Ebből jelentésünk évében az adatgyűjtést a Hosszuhegy barlangjaiban és a Szemplőhegyi-barlangban megkezdték. (Részletes jelentés a 3., 4. sz. mellékletben.)

Lukács László vezetésével az égerszögi nyári tábor idején és más kiszállások alkalmával kutatóink átvizsgálták a Szabadság-barlang forrásának, a Kecsekut-forrásnak környékét. A forrás közelében három kisbarlangot tártak fel. Ezek közül egy, és a régebben felfedezett Büdöslyuk térképét elkészítették. (Részletes jelentés az égerszögi tábor 1. sz. mellékletében.)

Néhány társával más kutatócsoport munkájában és nyári táborán is résztvett. A Bükkben a Borókás 2., a Borókás 4., a Legyes, a Sziklafal alatti és a Diabáz barlangokat bontották és segédkeztek a Borókás 4. térképezésében. Az Alsó-hegyen a 404-es, a Nászut, a Rozmár, a "Sz. 1. Cipőkrémes"-barlangokban és a Vadászlesi, Lujza és Husvét zombolyokban dolgoztak. Résztvettek a 404-es és a Diabáz-barlang felmérésében. Az év második felében a "Promontor" kutatóival a 38-as barlangot bontották. Tapasztalatszerzés és mászógyakorlat céllal a kutatottakon kívül még 12 nagybarlangot és zombolyt jártak be.

Horváth János

J E L E N T É S

az FTSK barlangkutató szakosztályának 1976. augusztus
12-25-ig rendezett kutató táboráról

A kutató-tábor célja: a Szabadság-barlang további kutatása, a teresztenyei barlangrendszer feltárása, a kutatóterület terepbejárása, geológiai térképezése és a barlangkutató házunk bővítése volt.

A munkálatok bővebb kifejtése

1. A Szabadság-barlang feltételezett csőszakasz alatti alsó-barlangjának létezését szeretnénk volna bebizonyítani. A barlangban befelé menet több helyen talákoztunk nyelővel, melyhez a felduzzadt vizek elszivárognak. Legjelentősebb ezek közül a kb. 450 méternél található Kut nevezetű nyelő. 1973. évben 2 m mélységig kibontottuk az itt felhalmozódott anyagot, de a járat itt összeszűkül. Néhány cm-es résen távozik el a víz.

Munkánk célja, hogy az Óriás teremből az Omladékon keresztül visszabontani a csőfolyosó alatt lévő alsó barlangig. Az Óriás teremben négy helyen végeztünk bontást, de az alsó járat létét igazolni nem tudtuk, mert az omladék fekéje minden helyen szálkőzetben végződött, és ezen csak kisebb repedések látszódtak. Az Óriás teremből tehát az előző részekben esetleg meglévő alsó járatba behatolni nem lehet. (4 kutató, 40 órás 1,5 m³ omladék.)

2. A geológiai térképezés során eljutottunk a barlang végpontjáig, ahol úgy véltük, hogy nem túl nagy erőráfordítással újabb szakaszt tárhatunk fel. Másnap két műszakot szervezve, 9 kutató összesen 62 órás munkával 5 m³ agyagot

eltávolítva tuljutt az addigi alsó végpontot jelentő agyagszifonon. A feltárt rész kb. 20 m hosszú és levezet az alsó patakos ágba. A patak vízhozama 1976. VIII. 20-án, 8 mm csapadék esett előtte, 6-9 lit/perc. A járat egy nem teljesen zárt szifonban végződik. A szifon valószínűleg a patak felduzzasztásával és a járat tágításával leküzdhetővé válik. Az újabb leszállásra azonban a tábor ideje alatt nem került sor.

A Pokol végén a kutatás elég nehézkes, mert a bejáratától 1600 m-re van és ennek eléréséhez kényelmesen 1,5 - 2,0 óra szükséges. A feladatunk itt a munkálatokat továbbfolytatni.

3. Szenthe István felmérte geológiailag a barlangot, egy ezek után elkészítendő részletesebb földtani szelvény számára. A felmérés során több felső járatot bejártunk. 700 m után találtunk egy szakaszt, melyben előttünk még senki sem járt. A szakasz bejárata kb. 8 m magasan a patakmeder felett emberderéknyi átmérőjű nyílás. A nyíláson átbujva egy függőleges hasadék aljára érünk. Három métert előre felmászva egy teremszerű kiszélesedéshez érkezünk. A falakat itt vattaszerű kristálytűk borítják. A vattaszerű képződmények valószínűleg aeroszolos képződésűek, az egész barlangban egyedülálló képződmények. A terem végéből indul egy fent ketté ágazó 10 m hosszú vakkürtő és egy agyaggal szinte teljesen kitöltött oldaljárata.

Az első hasadék fölé mászva, tuvarnyi 8-12 cm hosszú heliklitet láthatunk. Felfelé még egy hat méteresre kiduzzadó fülke és egy onnan induló nyolc méter hosszú vakkürtőt kimászva érjük el a szakasz végét. Az ujonnan bejárt rész becsült hossza 30 m. A szakaszt az idő rövidege miatt nem tudtuk feltérképezni.

4. A fotódokumentáció kiegészítése négy kutatónk egy teljes napi munkájával kb. 200 db fekete-fehér papirképet és szí-

6874

nes diapozitívot készített el. A felvételek általában három vaku segítségével készültek, melyeket vaku-szinkron-áramkörrel gyújtottak.

Az elkészült képeket a szakosztályi összejöveteleken fogjuk levetíteni.

5. Csoportunk a kutatóterületét sajnos nem járta be elég alaposan. Ezt a mulasztást igyekeztünk enyhíteni a Szabadság-barlang feletti és Kecskékut környéki terület alapos bejárásával. A bejárható terület geológiai felmérését Szenthe István végezte el. A bejárás során alaposan megismertük a területet és 12 új objektumot jelöltünk be a térképre, melyek közül 6 igen biztató, ezért ezek megbontását feltétlenül bevettük a csoport jövőbeni programjába.

A tábor során ezek közül hármat megvizsgáltunk alaposan. Ezek az Esőeresz, a Baltás beszakadás és a Borzkarszt-barlang.

6. A Szabadság-barlang forrása a Kecskékut feletti három csoportban délnyugat felé húzódva fosszilis forrásszájak találhatóak.

A forráscsoportok mindegyike több nyílásból áll, melyek láthatóan a felszín alatt nem messze, egyesülnek. A legalsó szinten a forrás felett 5 méterrel levő száját csoportunk régebben megbontotta, de úgy találta, hogy a járat hamarosan összeszűkül.

A két felső szinten lévő forráscsoportot bontottuk meg. Az egyik 230⁰ 90 m-re található a forrástól. A száj forrástól való magassága 33 méter.

A járat köves-humuszos kitöltésű, ezt könnyedén lehet bontani. 24 órás munkával 9 m³ anyagot sikerült kibontani. A járat formája ekkorra már láthatóvá vált. A járat egy kőzet-domborulat alatt fut, melynek szélessége 2,5 m. A kőzet erősen gyűrt vékony lemezes agyagcsikos sötét színű mészkő.

A helynek kibontás utáni formája miatt az ESŐERESZ nevet javasoljuk.

Az itteni munkálatokat a Borzkarszt-barlang további bontása miatt hagytuk abba.

A hely nagyon érdekes, mert nem messze a fennsikon két beszakadás pontosan az ESŐERESZ irányába esik.

Feltehetően a két beszakadás és az ESŐERESZ közötti szakasz erősen rongálódott, ezért a későbbiekben a második beszakadást fogjuk megbontani.

7. A Kecse-kuttól 280° 90 méterre, a forrás felett 32 m-re található a másik forráscsoport, melyet megbontottunk.

- A járat alját humusz tölti ki. A belső részek felé a humuszréteg vékonyodik. A járat maradék tere egy arasznyi átmérőjű csatorna kivételével száraz levelekkel volt kitöltve. A járat bontásánál az arasznyi lyukat teljes keresztmetszetté tágítottuk ki, hogy az anyagszállítás biztosítható legyen.

A tábor alatt a barlang kibontása mellett annak a térképét is elkészítettük.

A barlang leírása:

A barlang a fennsík alatt három méterre nyílik. A bejárata egy keskeny réteglap-menti hasadék, melyből a bejáratra közel merőleges járatba jutunk.

Jobb- és baloldalon egy-egy kürtőcske indul lefelé. A jobboldalin lemenve, egy kiséülkébe jutunk, melyből egy járat a felszínre visz, egy pedig a bejárat alá kanyarodik. Visszafordulva egy kétméteres csőszerű járaton a baloldali kürtőcske alá érünk. Innen egy elszűkülő járat indul előre és a főjárat jobbra jellegzetes medert alkot. A falak koprodáltak. Az enyhén emelkedő járatban továbbmenve, két kanyar után egy háromszög profilu 4 m hosszú kuszó szakaszhoz érünk. A kuszás után egy fülke képezi a barlang

végpontját. A fülke mérete 1 x 1 x 0,8 m. A fülkébe gyökerek lógnak be, de a bennlévő nagymennyiségű száraz levél nem kerülhetett be a felszínről bemosódás útján, mert a gyökerek a szálkötetöt nem morzsolták még szét és ezen keresztül a behordás még lehetetlen. Ebből a fülkéből előre egy teljesen eltömődött és egy a bejárat felő arasznyi átmérőjű szálkő járat indul.

A barlang térképe az eredetileg megvolt borzjáratok után vonul, ezért annak alaprajzát pontosan tükrözi. A barlang előtti hányóban sok csontot találtunk, melyet a későbbiek során szakembernek fogunk átadni. A barlangot BORZKARSZT-BARLANG-nak neveztük el.

8. A Piticstől 40° 1325 m-re lévő töbröt a terepbejárás során figyeltük meg. A töbörben egy baltát találtunk, ezért BALTÁS néven emlegetjük. A töbör északi szélén közethatár huzódik. DK felé vastag pados, világos mészkövet, ÉNy felé vékony, lemezes agyagcsikos sötét mészkő váltja fel. A vékony lemezes zónában sugár irányuan vizmosások vannak. (Az egész területen nincsenek ehhez hasonló vizmosások.) Az egyik vizmosás a közethatár közelében egy kőzetnyílásban ér véget. Ezt a nyílást bontottuk ki próbabontás-képpen. 1,5 m³ humusz és gyökér eltávolítása után áttekinthetővé vált a nyílás. Egy kb. 2,5 m hosszú kőzetrepedésben megy el a víz. A két kő között 30-35 cm távolság van. A két kő között a víz az agyagon keresztül szivárog el.

A jövőben érdemes lesz a két kő közül az agyagot kibontani és a víz útját követni.

Munkánk megóvása érdekében a vizmosásba törmelékfogó gátakat építettünk be.

9. 1975-ben felújítottuk csoportunk egy tiz éve elhagyott munkahelyét a Víztestől 240° 160 m-re levő időszakos viznyelőben. A csoport előzetesen kb. 8 m mélységig aknát hajtott, de a rossz ácsolat idővel teljesen összeomlott és mi így a föld színéről kezdtük meg a munkát. A

mult évben a beomlott aknát kibontottuk és megfelelően beácsoltuk. A munka ez után kézi lejtásu csörlőberendezéssel és kötélpálya segítségével folyt. Azóta a munka egy három méter hosszú, enyhén lejtős táróban folytatódott. Haladás-irányunkat a meglévő vizjárat pontosan irányítja. A munkát nehezíti, hogy az agyag és az agyagban lévő kövek laza szerkezetűek, ezért omlásveszélyesek. Ezt a veszélyt rövid, kb. 60 cm-es fogásokkal küszöböljük ki. Munkánkat a már nem túl messze lévő szálkő felé folytatjuk, ahol már biztosítás nélkül dolgozhatunk.

10. Területünk egyik érdekessége, hogy csak 1 db, 1974. évben beszakadt zsombolyt ismerünk rajta.

Ez a Kecske-kuttól 30⁰ 300 m-re egy vizmosás közepén nyílik. A vizmosás a vizet a Kecske-kut völgybe vezette le. Most a viz nagy része befolyik a zsombolyszájon és (nagy valószínűséggel) a Kecske-kuttól 30 m-re a vizmosás irányában nyíló apró forrásban lát napvilágot.

A zsombolyban való lenntartózkodásunk révén nagymennyiségű széndioxid halmozódott fel. Ennek kiszellőzése nagyon kicsi, mert a közel egy éve történt utolsó leszállásunk óta még mindig csak annyira javult a levegő, hogy a barlangban három óránál többet nem tudtunk eltölteni.

A zsombolynak a tábor alatt elkészítettük a térképét és a fotódokumentációját.

László Árpád - Lukács László

B E S Z Á M O L Ó

a solymári csoport 1976. évi munkájáról

1976. évi mérő és kutató munkánkat február hónapban kezdtük el. Munkánkat általában havi két-három alkalommal végeztük. Fő feladatunk a Fehér-termi járat felmérése volt, mely tervünket teljes egészében teljesítettük. Méréseinket fentiek után a Ferde-teremtől az ITE-teremig folytattuk. Ennek a résznek a felmérését szintén befejeztük. 1977. évi tervünkben szerepel, az ITE-teremtől a Kaloda felbontása után a körfolyosó labirintusos részeinek felmérése. Április 17-19-ig, háromnapos expedíció során mértük fel a Fehér-termi rész egy szakaszát és az Orion-termet az Ipoly-teremmel összekötő feltételezett járatrészt bontottuk, melyet későbbiek során sikerült átbontanunk és ezzel egy új körjáratot létrehoznunk.

Itt szeretném megemlíteni, hogy mindezen munkák mellett sok időt rabol el a barlangban eltévedtek kimentése. Pl. 1976. február 7-én szombaton munkaközben 3 főt kellett kimentenünk. 1976. május 22-én az egész barlangot át kellett fésülni, hogy öt eltűnt főt kimentsünk.

Szeretném hangsúlyozni a barlang lezárásának fontosságát, miután rendkívül sok szemetet, üveget, neon csöveket hordanak a barlangba.

Hartig Miklós

J E L E N T É S

A Hosszuhegyei (háromlyuku)-zsomboly feltárásának folytatására 1976. július 24-től augusztus 7-ig a helyszínen tábort rendeztünk.

A feltárás mechanikailag kézihajtású csörlővel és kéziszerszámokkal történt. A védelmi felszereléseket biztosítottuk, a munkavédelmi szabályokat közöltük. Személyi sérülés nem volt.

A feltárás eredményeképpen

- a/ a barlang mintegy 5 méterrel mélyült, eltávolítottunk mintegy 10 m^3 törmelékét. Ezt csörlővel emeltük ki. Ezzel az évközi további feltárás utját szabaddá tettük;
- b/ az állattani kutatáshoz újabb nagymennyiségű csontlelet került a felszínre. Ennek tudományos értékelését Dr. Kordos László vállalta és végzi.

Máté József

Jelentés csoportunk 1976. évi munkájáról

A csoport tagjai: Havas Péter, Sisák Zsolt, Szablyár Péter.

1. Feltáró munka: a Hosszuhegyi (háromlyuku)-zsombolyban tovább folytattuk az elmúlt évben megkezdett bontási munkát a törmelékubba mélyített aknában.

A 4 méter mély aknából vízszintes irányba kibontott rész laza törmelékbe vezetett, a fokozódó omlásveszély miatt a bontást abbahagytuk.

2. A Pilisi Parkerdőgazdaság felkérésére elkészítettük a zsomboly életvédelmi lezárására vonatkozó terveket, annak beépítését is vállaltuk. A szerkezetek sajnos azóta sem készültek el, pedig a barlang jelzett turistauthoz való közelsége a mielőbbi lezárást indokolná.

3. Megkezdtuk a barlangi agyagkitöltések mennyiségi-minőségi meghatározás c. kutatási témák gyakorlati megvalósítását, melynek technikai előkészítése meglehetősen sok munkát igényelt. Az anyaggyűjtést a Hosszuhegyi zsombolyban és a Szabó József barlangban elvégeztük.

Megkíséreltük a Szemplőhegyi-barlang márgás rétegének eredetét kideríteni, vizsgálataink eredményét leadtuk (Horváth Jánosnak).

Szablyár Péter